

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Andrey Bačíkové

Příroda v díle Marii Luisy Bombal

Andrea Bačíková si vybrala pro svou diplomovou práci významnou chilskou spisovatelku Mariu Luisu Bombal, jejíž život a dílo jsou nesmírně působivé a zajímavé a jež se stále netěší odpovídající pozornosti – jak autorka poznamenává, v českém prostředí je téměř neznámá. Narodila se v roce 1910 (zemřela 1980) a ačkoli Andrea Bačíková tvrdí, že tvořila mezi ženami své doby velkou výjimku, neměli bychom zapomínat na postmodernistické autorky, jako je Delmira Agustini či Alfonsina Sotirni, které v době jen krátce před ní řešily podobné otázky a snažily se je také zodpovědět svou literární tvorbou; ta samozřejmě byla značně odlišná od děl M.L. Bombalové.

Hlavním tématem Bombalové tvorby je možnost koexistence ženského a mužského světa a otázka, zda ženina láska může být náležitým způsobem a patřičnou měrou opětována, když se mužské chápání a cítění tolik liší. Útočištěm žen bývá příroda, která na rozdíl od mužů jejím pocitům a pudům rozumí. Proto bývá Bombalové literatura někdy hodnocena jako feministická, ale ona sama toto označení odmítala.

A. Bačíková slibuje zevrubnou analýzu tří témat (marné hledání lásky, kosmické spojení žen s přírodou, smrt), ale bohužel předložený text nenaplnuje očekávání.

Je to dáno už nevyvážeností mezi obecnou první částí (str. 9-29) a částí druhou, „Symboly přírody v díle Marii Luisy Bombal“ (30-54), které jsou téměř stejně dlouhé a přitom by těžištěm mělo být zkoumané dílo, případně v propojení s autorkou a jejími životními a tvůrčími osudy. Domnívám se, že peripetie, které M.L. Bombal zažila – především s muži – k tomu přímo vybízejí; my se však o v kapitole o jejím životě zastavujeme někde v polovině a nepochopitelně není ani zmínka o posedlosti Eulogiem Sánchezem (kterého se pokusila zastřelit – A. Bačíková uvádí na str. 50, že střílná zbraň hrála v jejím životě důležitou roli, ale již není uvedeno jakou), pokusu o sebevraždu, prvním manželství s homosexuálním malířem, apod.

A. Bačíková používá v textu řadu literárně-vědných termínů, které však nejsou nijak definovány, což možná vede i autorku k nejasným formulacím. Tak například na str. 10 v poznámce 4 čteme „Vicente Huidobro se stává autorem kreacionistické školy, která byla jedním z mála směrů typických jen pro Latinskou Ameriku. Po romantickém období se ohlásil v roce 1918 ve Španělsku zcela nový směr – kreacionismus...“: Proč je zmíněn rok 1918 a Španělsko, kam kreacionismus Huidobro přivezl z Ameriky? A mezi romantismem a kreacionismem nic nebylo? Například celý modernismus?

Na straně 13 a dále je nejasný vztah mezi modernismem, avantgardou a kosmopolitismem (ten bývá uváděn jako jeden z rysů modernismu) a magickým realismem a navíc není zřejmé, jakou spojitost má každý z uváděných termínů s M.L. Bombalovou. Charakteristika Gutiérre Girardota (str. 14) se vztahuje spíše na autory modernistické, tedy přelomu 19. a 20. století, mezi něž Bombalová nepatří.

A v části věnované Bombalové dílům zcela postrádám představení analyzovaných děl, což by vzhledem k jejich relativní neznámosti bylo vhodné, aby se čtenář orientoval v dějové linii a hlavních postavách.

Andrea Bačíková poukazuje na zajímavé rysy v próze Bombalové a na hlavní témata – například smrt jako chvíle porozumění a poznání; zaujala mě také část hovořící o symbolice copů, stromů a též hudebních motivů.

Je tedy škoda, že analýza děl postrádá větší hloubku a celá práce větší terminologickou a formální přesnost.

Přesto hodnotím práci jako zajímavou, doporučuju ji k obhajobě a navrhuju hodnocení *velmi dobře*.

Praha, 9.6.2013

Mgr. Dora Poláková PhD.